

ŽEROTÍN

42

červen 2017
ročník XVI
čtvrtletní zpravodaj
Obecního
úřadu Žerotín

OBSAH:

Zprávy obecního úřadu - Slavný silák - Stavění máje - Na návštěvě u kováře - Žňa - Vzpomínání -
foto: Škola v přírodě, Výlet do Prahy - Glosa

Na návštěvě u kováře, foto: J. Němec

Periodický tisk územního samosprávného celku • Vydává: Obec Žerotín • Žerotín 13, Litovel 784 01, IČO 00299758 •
Registrováno u MK pod značkou: EČ MK ČR E 17321 • redaktor: Jiří Němec • Redakce mobil: 724 738 032 • email
redakce: red.zpravodaj@seznam.cz • Názor autora článku nemusí být nutně názorem vydavatele, do textu autora
nezasahujeme.

Uzávěrka příštího čísla: 31. srpna 2017

Zprávy obecního úřadu

Společenská kronika

Jubilanti:

Eva Rubringerová - 94 let

Jaroslav Vašíček - 80 let

Do dalších let přejeme hodně zdraví a spokojenosti

Zprávy obecního úřadu

Připomínáme občanům, že termín pro úhradu poplatku za komunální odpad je do 30. 6. 2017. Včas nezaplacené poplatky může obecní úřad podle obecně závazné vyhlášky zvýšit až na trojnásobek. Nabízíme občanům možnost hradit poplatky za komunální odpad a psy na účet obecního úřadu č. 1801707369/0800. Aby mohly být platby správně přiřazeny, uveďte jako variabilní symbol číslo popisné, za které jsou poplatky hrazeny, a do zprávy pro příjemce napište příjmení. Poplatky na rok 2017 zůstávají ve stejné výši jako v předchozím roce, tj. za komunální odpad 300 Kč/osoba a za psa 100 Kč/pes. Koupaliště

Po jednáních s různými firmami a získávání nabídek na opravu koupaliště, bylo přistoupeno k jeho opravě chemickou cestou, kde byla nejnižší cenová nabídka. První fázi bylo uvažováno o vybetonování nového dna, které bylo naceněno cca 500.000,- Kč, s tím by byl spojen i nový rozvod vody z čističky, který byl naceněn rovněž 500.000,- Kč. Chemická sanace je ve výši 111.055,- Kč se zárukou 62 měsíců. Pro tuto cestu rozhodla poskytnutá záruka za provedené práce. Práce na opravě již začaly, firma VYKO – stavební spol. s r.o. Moravská Třebová práce zahájila 26. 05. 2017 přípravou betonu pro sanaci a bude pokračovat v následujícím týdnu dle počasí.

Z naší strany pak musíme dobetonovat rozpadlý schod a vyměnit zrezivělé schody a zábradlí. Po ukončení prací bude proveden nátěr stěn. Dle postupu prací by koupaliště mohlo být uvedeno do provozu ke konci měsíce června.

Dotace

Obec obdržela dotaci na opravu věžních hodin. U věžních hodin se rozpadá vnější rám, kdy je velká pravděpodobnost zatékání do vnitřní části. Na věži budou umístěny hodiny nové, kdy cena je ve výši 60.000,- Kč, dotace od Olomouckého kraje činí 50 % tedy 30.000,- Kč.

Další dotací, kterou jsme obdrželi je od ministerstva průmyslu a obchodu na veřejné osvětlení ve výši 598.188,- Kč a od Olomouckého okraje ve výši 300.000,- Kč. Nyní bude záležet na výběru zhotovitele a ceně prací.

Komunikace

V oblasti místních komunikací jsme nebyli v získání dotací úspěšní, byla provedena jen jejich oprava, kterou hradí obec ze svého rozpočtu.

S ohledem na uzavírku komunikace směrem na Uničov je plánovaná objízdná trasa určena přes naši obec směrem na Šternberk a Mladějovice. Autobus má plánovanou objízdnou trasu od Pňovic rovněž na Újezd a Uničov.

Uzavírka je plánovaná do konce měsíce listopadu.

Autobus a nejen ten, který bude jezdit, po místní komunikaci na Újezd kvalitě této cesty neprospěje. V současné době je jednáno s Olomouckým krajem, aby po dobu uzavírky tuto cestu udržoval a zanechal nám ji opravenou.

RYBÁŘSKÝ DEN

aneb Posezení u vody

Tradičně, jako každý rok i letos se dne 10. června od ranních hodin koná v areálu závlahové nádrže oblíbené posezení u vody. Na programu je soutěžní chytání ryb, bohatá tombola, grilované pochutiny, pečené ryby, pivo a tradičně dobrá nálada. Jste všichni zváni.

Tato akce se přehoupnutím do odpoledních hodin propojí s další tradiční akcí a tou je:

TJ Sokol Žerotín ve spolupráci s obcí Žerotín pořádá v sobotu 10. 6. 2017

DĚTSKÝ DEN

Zveme všechny místní i přespolní děti, začátek ve 14.00 hod. na místním hřišti. Pro děti budou připraveny různé soutěžní úkoly, za jejichž splnění budou odměněny drobnými odměnami. Občerstvení bude zajištěno v areálu místní závlahové nádrže.

HODY

Srdečně zveme občany na hodovou oslavu, která se uskuteční dne 29. července 2017 na místním hřišti. Na hřišti budou kolotoče, skluzavka, bude probíhat turnaj v malé kopané o „Žerotínský klobásek“, vstup na koupaliště zdarma.

Pro malé i velké bude odpoledne připraven booble fotbal – fotbal v bublinách.

Vyzýváme touto cestou všechny žerotínské hospodyňky, aby se zapojily do dalšího kola soutěže „O nejlepší hodový koláček“.

Přineste v sobotu od 13.00 do 13.30 hod na koupaliště cca 10 ks koláčků do soutěže. Vyhodnocení soutěže bude provedeno v 15.00 hod.

Všechny občany vyzýváme, aby svým hlasem přišli hodnotit kvalitu hodových koláčků a tak se

zapojili do soutěže.

V sobotu večer od 20 hod hodová diskotéka.

V neděli 30.07.2017 slavnostní hodová mše v kapli Sv. Marty v 9.00 hod.

foto: Jiří Němec

Slavný silák

Už uplynulo šedesát let od smrti Gustava Frištenského. Narodil se ještě za Rakouska-Uherska 18. května 1879 do zemědělské rodiny Aloise a Kateřiny Frištenských. Světlo světa spatřil v obci s krásným názvem Křečhoř, ležící kousek od Kolína. Gustav se učil kovářem, stal se však řezníkem, ale tíhl stále ke sportu. Ve své době byl jedním z nejuznávanějších siláků světa. Život však neměl lehký. Zápasení

jej nejprve připravilo o práci, zažil nacistické věznění, poznamenalo jej i komunistické znárodňování. Ale popořádku.

V únoru roku 1904 se ve velkém sále Besedního domu v Brně sešli největší siláci z Čech a Moravy k neobvyklému klání. Proti jednomu 186 cm vysokému a 94 kg vážícímu svalovci s knírem nastoupilo hned dvacet protivníků. Zápasit se začalo ve čtyři odpoledne, a když v sedm

večer náčelník Klubu Hellas Richard Hromada odpískal poslední zápas, byl div na světě. Gustav Frištenský dostal všechny své soupeře z pěti českých a moravských klubů na lopatky. Do té chvíle amatérský sportovec se pustil na profesionální dráhu a zápasením se živil. Následovalo na dva tisíce zápasů, z nichž ani jeden neprohrál. I v dalších více jak osmi tisíci zápasech po celém světě podlehl jen výjimečně. Cesta

profesionála vedla do Helsinek, Ruska, Litvy, Lotyšska, Estonska, Polska, Vídně a turné po Jižní i Severní Americe.

K profesionální dráze přiměla Frištenského vlastně nepříjemná náhoda. Za všechny našetřené peníze, které nastrádal jako řeznický učeň, se vypravil do nizozemského Rotterdamu na mistrovství světa amatérů v řeckořímském zápase. Ve vyřazovacích zápasech 66 dvojic pokládal na lopatky jednoho soupeře za druhým, až na žíněnce zůstal jen on a obhájce titulu Dán Hnas-Heinrich Egeberg, kterého po patnácti minutách zdolal též. Egebergův trenér s výsledkem nesouhlasil a u poroty se dožadoval opakování zápasu, ale jeho svěřenec do opakování zápasu odmítl nastoupit. „Nad ním se zvítězit nedá. Já jsem rád, že jsem z těch jeho pracek venku. S ním už nikdy!“ Vysvětlil svému trenérovi.

Zatímco o novopečeném amatérském mistrovi Evropy psaly na začátku roku 1903 nadšeně všechny evropské noviny, Frištenského zaměstnavatel, řezník Moritz Soffre, pro něj pochopení neměl. Řekl, že rváče zaměstnávat nebude a vyhodil ho z práce. A právě tehdy se Frištenský rozhodl kývnout na nabídky na zápasy za peníze, které se mu hrnuly ze všech koutů světa.

A čím je pro nás postava

Frištenského zajímavá víc než postavy jiné? Inu díky zápasům se seznámil se svojí fanynkou a dcerou sládka litovelského pivovaru Miroslavou Ellderovou, kterou si vzal za manželku. Usadili se v roce 1917 v Lužicích u Šternberka, kde si vybudovali rodinný dům a statek. Na něm Frištenský hospodařil, odtud vyjížděl na svá zápasnická turné. Ovšem na podzim 1938 se vše změnilo. Hitler obsadil pohraničí a Gustav s Miroslavou museli Sudety opustit.

Za 2. světové války Frištenský dál zápasil a finančně podporoval český odboj. Gestapo jej mělo v podezření, byl zatčen a v roce 1944 byl několik měsíců ve vazbě. Ironie osudu mu pomohla. Gestapo při zatýkání zabilo muže, jemuž Frištenský pravidelně předával peníze pro odboj a neměl tak již kdo jej usvědčit. Statek v Lužicích byl Frištenskému po válce zdevastovaný navrácen. Když se mu jej podařilo dát znovu dohromady, zemřela mu v roce 1947 manželka a po únorovém puči 1948 zabrali hospodářství

komunisté a Gustava jako kulaka poslali do vězení. Gustav dožíval s měsíčním důchodem 450 korun. Ani fakt, že v roce 1956 dostal titul Zasloužilý mistr sportu, konec jeho života veselejším neudělal. Zemřel krátce nato (6. duben 1957) v Litovli v nedožitých 78 letech.

Fakt, že v Lužicích, obci kousek od Žerotína, žil jeden z největších siláků světa (poslední titul mistra Evropy získal v roce 1929) stál za tohle připomenutí.

Z podkladů v časopise TÉMA čerpal Jiří Němec

Historie obce Žerotín na pokračování

XI. Tradice a zvyky: Stavění máje

Po menší odmlce se znovu hlásí cyklus Historie obce Žerotín na pokračování. Tentokrát na téma tradic a zvyků, které se v minulosti v Žerotíně odehrávaly. Dnešní

díl bude věnován stavění máje. Zdrojem informací pro tento díl je knížka Staré žerotínské zvyky a obyčeje od Františka Hejnara a vzpomínky pamětníků.

V 18. století se májky stavěly všem svobodným dívkám. Po roce 1748, kdy došlo k zákazu stavění májů, se stavěl pouze jeden máj v celé obci.

O co se vlastně jednalo? Máj byl vysoký kmen smrku (často vysoký 20 až 30 metrů), který byl zbaven kůry a byl podepřený několika podpěrami. Bývalo prestižní záležitostí, aby byl máj v dané obci nejvyšší ze všech májů v okolí. Na vrcholku máje byla připevněna májka, o níž se sváděly bitky (při i před kácením máje). Často se však sváděly bitky pouze o věnec, který visel na stuhách pod májkou. Tento věnec z chvojí se také stal mezi hochy předmětem různých soutěží (většinou závodů ve šplhu). Odvážlivec musel vyšplhat k věnci a přinést z něho stuhu.

Máj musel v obci stát celý květen, a proto byl ve dne v noci střežen. Snahou mládců z okolních vesnic bylo máj v noci skácet a vršek ukrást. Největší rivalita vždy panovala mezi Žerotínem a Hnojicemi.

V roce 1946 byl v Hnojicích postaven máj uprostřed požární nádrže u mlýna. Byl hlídán ve dne v noci. Na břehu nádrže si mládenci z Hnojic postavili dřevěnou budku, v níž přespávali. I přesto byla májka ukradena

žerotínskými hochy.

„Žerotínští čekali na vhodnou příležitost. Ta se naskytla velice brzy – v sále u Vilimců se konala májová taneční zábava. Hnojičtí zvýšili ostražitost a od budky vybudovali telefonní linku přímo do sálu – pro případ nebezpečí.

Žerotínští přijeli za tmy na kolech s pilami a sekýrami. Připlížili se k budce, přestříhli vedení a budku se dvěma nic netušícími mládenci vhodili do rybníka. Než se hlídka dostala na břeh a vzpamatovala, byla májka odvážena do Žerotína. Samozřejmě, že hnojičtí se to snažili oplatit, ale bezúspěšně. Žerotínský máj tehdy stával v parku před pomníkem a hlídala ho početná skupina „žerackých“.

Slavnost „kácení máje“ se konala koncem května a byla spojena s veselostmi, občerstvením, asistencí maškar a dechovkou. Během 2. světové války se tyto slavnosti nekonaly a první obnovená slavnost se uskutečnila v roce 1946. Po roce 1948 byly podobné akce potlačovány, ovšem sporadicky se stavění májů konalo i v následujících letech. Tyto slavnosti byly spojeny s různými

zábavami. Poslední slavnostní kácení máje, spojené se zahradní slavností, maškarním průvodem, scénkami při kácení i bojem o jeho vršek se konalo v roce 1969. Naposledy se stavění máje uskutečnilo v roce 1984. V tomto roce se také žerotínským hochům naposledy podařilo v Hnojicích májku „ukrást“. Májka se do té doby v Hnojicích většinou stavěla před budovou Jednoty, ale protože jim ji většinou žerotínští pokaždé odnesli, byla v tomto roce májka postavena na bezpečnějším místě, tedy v požární nádrži u Mlýna. Hnojičtí si májku hlídali tím způsobem, že si udělali tábořiště v nedalekém Hájků, odkud chodili májku kontrolovat. Žerotínským se ji podařilo v mezičase pokácet a odnést. Tato májka stála v Žerotíně jen jediný den, následující ráno už byla zpátky v Hnojicích.

Další díl bude věnován historii žerotínských hodů.

POKRAČOVÁNÍ PŘÍŠTĚ!

Tomáš Hrubý

Návštěva u kováře

Je úterní slunečné, a konečně také prosluněné, dopoledne. Dětský hlahol za vraty potvrzuje, že ohlášená návštěva kovárny je zde. Dvacítka předškoláčků v doprovodu svých tří učitelek se těší na..., na co vlastně? Vždyť většina té drobotiny si ani neumí představit, co to taková kovárna, kovář, výheň či kovářský buchar je. Však už se to za chvíli dozví. Zvonek na kovárně se rozdrnčel a kovář, Jiří Němec, ve své kovářské kožené zástěře už spěchá otevřít.

Kovářna není tělocvična, děti se do ní tak tak všechny vejdou. Výheň je rozpálená, děti se dozvídají co je kovářské uhlí, proč musí být železo pořádně do ruda rozžhavené, aby se z něj daly kout všechny ty svícní, lampy, brány a zábradlí. A taky drobnosti, jako třeba podkovičky, nebo kované lístečky na památku. Místo řeči je nejlepší praktická ukázka. Děti vidí, jakou sílu je potřeba dát do úderu kladiva, aby se rozžhavené železo začalo měnit v požadovaný výrobek, jak pomůžou kleště či

jiné nástroje. Těch je na stěně kovárny v řadách nepřeberné množství. Charakteristický zvuk úderů kladiva do rozžhavené tavné hmoty zaplňuje náhle celý prostor. Někdo se toho hluku i lekl. Samozřejmě dochází na dotazy, na které kovář trpělivě odpovídá.

Důležitá je bezpečnost při práci a vůbec při pohybu po kovárně. Riziko úrazu zde číhá doslova na každém kroku. Člověk musí být ve stísněném prostoru mezi stroji a nástroji obezřetný. A jak už to

bývá nejen u dětí, ale i dospělých všeobecně, některé děti prostředí kovárny zaujalo a jsou pozorné, některé už po chvíli chtějí raději ven. Vždyť venku svítí sluníčko! A na zahradě u kovárny je trampolína, skluzavka, houpačky a to je přece jen lepší Eldorádo,

než neznámý svět umouněného pana kováře. V kovárně je všechno zajímavé, ale lákadla zahrady jsou, zdá se, větší.

Nakonec se do zahrady přesouvají všichni. Čeká je občerstvení. Čerstvé čokoládové muffiny a minerálka. Z plánované půlhodiny

je nakonec hodina a půl, kdy už je nejvyšší čas přesunout se zpět do školky, kde na děti čeká jistě chutný oběd.

Tohle dopoledne určitě není ztracený čas.

Jiří Němec

foto: Jiří Němec

foto: Jiří Němec

Staré Žerotínské zvyky a obyčeje II.

/zvyky a obyčeje při sklizni plodin/

Ing. František Hejnar

Olomouc 2010

Žňa

Žňové práce, t. j. sečení a mlácení obilí, bývaly nejtěžšími pracemi na vesnici. Proto si hospodáři na žňové práce, zejména sečení, sjednávali sekáče – nádeníky s odběračkami, často i z cizích vsí, zejména ze Zábřezska. Už byly pryč doby, kdy se obilí žalo srpem a žně bývaly převážně ženskou záležitostí.

Některé druhy obilí se začaly sklízet kosou již koncem 18. století. Chlebové obilí, t. j. pšenice a žito, se však žalo srpem dál. Při nárazech kosy totiž zrno vypadávalo. Zpočátku se obilí seklo „kosó s hrabicó“, jejíž „kosesko“ bylo opatřeno dvěma až čtyřmi dřevěnými pruty, umístěnými na kosisku ve stejném směru, jako bylo zahnutí kosy. Hrabicí se obilí při sečení nabíralo a odkládalo na „pokládke“. Po proschnutí se kladlo na „obřisla“, vázalo a mandelovalo.

Způsob „odsekávání“ obilí hrabicí se u ozimů neosvědčil – při vysokém porostu se pokos „mrvil“. Proto bylo třeba k stojícímu porostu záběr hrabicí „přisekávat“. Při hustém zapojení porostů se ani přisekávání hrabicí neosvědčilo – stébla se lámala a nastávaly ztráty. Navíc byla kosa s kosinkem těžká a práce namáhavá.

Proto se koncem 18. století začalo obilí kosit nově upravenými obilními kosami s obloukem – „loňákem“. Ten se upevňoval na horní konec kosiska obyčejně s plátnem, nabnutým do obloučku. Po této úpravě byla kosa lehká,

pruty nevníkaly spolu s kosou do porostu a snadněji se pak pracovalo. Takto upravenými kosami se seklo až do poloviny 20. století.

Za první republiky se na gruntech k sečení již běžně používaly žací stroje – „žačky“, nebo se přecházelo na hrabicové obilní žací stroje – „lopaťáky“.

Obilí posečené kosou, žacím strojem nebo lopaťákem se vázalo do „obřisel“. „Obřisla“ se dělávala z režné /žitné/ slámy, vymláčené cepy. K vázání snopů se používaly „špičaty vróble“ z tvrdého dřeva. K vytvoření „vróbcovacího soko“ bylo zapotřebí určité zručnosti. Suk se potom podvlékl pod „obřislo“. Vázání snopů na poli většinou prováděli muži, kteří nosili dlouhé zástěry z hrubého plátna, aby si šetřili drahé kalhoty. Na konci první republiky se přestávalo do „obřisel“ vázat. Používaly se „sisalovy nebo konopny špagáty s dřivkama“. Za okupace se vázalo i do papírových provazů.

Mandelování

Poloproschnuté obilí, které jeden až dva dny „leželo na pokládkách“, se mandelovalo. Nebyl – li v obilí plevel a hrozil – li déšť, mohlo se obilí vázat a mandelovat hned po sečení.

Na Horní Hané i v Žerotíně mívalo mandelování přednost před panákováním. V mandelu obilí tak nepromoklo a při bouřkách vítr mandele nerozházal jako panáky.

Základem mandelu bylo patnáct snopů, kladených do kříže klásím do středu kříže, aby bylo zrno chráněno před promoknutím a znehodnocením. Patnáctý snop plnil u mandele úlohu střechy. Šesnácý snop „podlomek“, býval menší, lámal se na polovinu a obě poloviny se k sobě „řetím“ svázaly. Pokládá se pod klasy ve středu mandelu, aby klásky neležely přímo na zemi.

I mandelování vyžadovalo určitý „fortel“. Na malých usedlostech většinou mandeloval pantáta v zástěře. Ostatní pracovníci snášeli snopy ke střední části, kde se stavěla řada mandelů, aby se mohlo „strnisko“ od okrajů podmítat.

I při mandelování se uplatňovaly zkušenosti. Mandel nesměl stát v proláclině nebo brázdě, kde stála voda. Klásky musely být schovány ve středu mandele a snopy a mandele nesměly „vyjíždět“. Nejdůležitější však byla střecha – „čepice“. Při dešti musela voda po klásí „střechy“ volně stékat. Proti větru byl snop zabezpečen rozčísnutím klásí a na opačné straně podstrčením „kestě řetí“ pod „obřislo“ přivázáním ke spodnímu snopu. Mandel musel i pěkně vypadat a řada mandelů musela „bét rovná-jak dež střehne“. Proto se mandele stavěly podél střední brázdy.

Po mandelování následovalo „zahrabávání“ – volně ležících stébel s klásky. Používaly se k tomu široké dřevěné hrábě, později kovové. „Mrva“ se dávala

do hromádek mezi mandele a při poslední fůře se odvážela. Větší zemědělci používali k zahrabování hrabačky, tažené jedním koněm a ovládané nožní pákou.

Svoz úrody

Když bylo obilí v mandelech, to už bývala pro hospodáře poloviční výhra. Potom již stačilo sledovat vývoj počasí, aby se obilí mohlo svézt do stodol.

Jednoduché to však zase nebylo. V krátké době bylo třeba dostat do stodol obrovské množství hmoty – zrna a slámy. U „žeta“ – pšenice, to představovalo dvě až pět tun zrna a stejné množství slámy z jednoho hektaru! A ne vždy po silnici nebo po pěkných cestách! Nejčastěji se vyjíždělo, když se začínalo „mračet“. Na gruntech a půllánech to byl obyčejně pacholek s podavačem, na chalupách s kravkami obyčejně „pantáta s panimámó“. Vedle „podávek“ – trojhrotých nebo dvouhrotých vidlí nesměl na žebříňáku chybět

„póz s pózovníkem“ a často i vozová plachta. Napřed se obilí rovnalo do „žebří“ – napřed několik snopů „řetím ven“, potom další snopy klásím dopředu až na konec „žobří“, potom zase od zadu směrem dopředu. Po založení „žebří“ se již snopy rovnaly do stran – „řetím ven“ a klásím dovnitř“. Nejdříve obyčejně rovnač, aby šetřil síly podavače, zakládal předeek fůry, potom zadek. Vždyť jeden snop vážil kolem patnácti kilogramů! Prostředek fůry se proto obyčejně dorovnával až na konec. Šest až sedm vrstev snopů vázaných do „obřisel“ – bývala fůra, s kterou dalo projet podvratím.

Na fůru je vhozen poslední potřebný snop „pod póz“ „Bodem pózovat!“ volá hospodář. Póz, na který byl po celou dobu kladení fůry tažen na „pózovníku“, upevněného v zářezu pózu za žebříňákem, je zvedán na fůru. Rovnač jej přetahuje do přední části fůry a zvedá šikmo tak, aby do zářezu mohl podavač upevnit a zkřížit odmotaný řetěz s přední částí žebřin. Teď musí podavač provést akrobatický kousek – za zádění zvířat se musí dostat na oje vozu, aby stál co nejvýše. Potom

rovnač potahuje „póz“ dozadu ... Vzadu je již procedura „pózování“ bezpečnější. Podavač přehazuje konec uvolněného „pózovníku“ před „póz“, rovnač se celou váhou svého těla, jako Sokol na hrazdě, pohoupává na konci „pózu“, aby se snopy patřičně stáhly. Již zbývá jen rychlá práce podavače – provléknout „pózovník“ za poslední „meček“ žebřin a omotat jej kolem konce hole horní žebřiny, případně ještě kolem hole spodní. Celá procedura je zakončena „pózovacím sokem“. „Hotovo!“ Pantáta může z fůry seskočit. „podávky“ jsou zabodnuty do zadní části fůry pod „pózovník“ a jede se... Často i několik kilometrů! Bez „Zapózování“ be se celá fura roztřísla jak vrabčí hnízdo“. Ostudou by bylo, kdyby část fůry „sjela“ a muselo se pro ni jet s tragačem! „Ošemetny to bévalo a pod podvratím, zvlášť o rže“. „Potom nezbévalo nic jiného, než potichóčko odvizt hromádko na tragačo na homno – než to někdo ovidi!“

Vzpomínání

Každý člověk se několikrát v životě dostane na křižovatku, která ho přiměje změnit směr cesty. Zvolíme si nový směr, ale také se ohlédneme zpět, zavzpomínáme. Já jsem se teď na takové křižovatce ocitla a začala jsem vzpomínat.

Bylo to v roce 1996, kdy jsem poprvé zmačkla kliku vstupních dveří žerotínské školy. Šla jsem se tehdy zeptat na volné místo učitelky. Měla jsem štěstí, paní ředitelka Marie Dvořáková pro mě místo měla.

Tak jsem od školního roku 1996/97 začala učit na škole v Žerotíně. Po dvou letech šla paní ředitelka do důchodu. Velmi mě to mrzelo, protože jsem od ní načerpala mnoho zkušeností, ale stále to podle mého názoru nebylo dost. Moc ráda na ty dva roky vzpomínám. Paní ředitelka se ke mně chovala spíš jako k dceři, dala mi mnoho dobrých rad do života, pomohla mi v mých učitelských začátcích. Chtěla bych ji za všechno moc poděkovat.

Nezbývalo, než přebrat její místo. Začátky ředitelování pro mě nebyly lehké, ale nějak to prostě jít muselo. A šlo to. Velkou oporou mi byla paní Anička Culková, ředitelka naší mateřské školy.

V roce 2003 přešla škola do právní subjektivity a mateřská a základní škola přešly pod jedno ředitelství. S tím bylo spojeno mnoho nových povinností. Tenkrát jsem našla velkou oporu ve svém zřizovateli tedy v obci. Tehdejší starostka paní Marie Krejčí a místostarostka paní Jaroslava Tauberová mi pomohly zařídit všechno potřebné, prostě mě v tom nenechaly. Stejně vzpomínky mám na bývalého pana starostu Josefa Motáně, se kterým jsme spolupracovali velmi dlouhou dobu. Obecnímu úřadu v Žerotíně šlo vždycky o to, aby

školu v obci udržel, vždy škole pomáhal a držel ji nad vodou i v těžších dobách, kdy počet žáků klesl až na 16.

Od té doby až do současnosti se nároky na vedení školy stupňovaly a já jsem najednou zjistila, že už víc úraďuji, než učím. A já jsem vždycky chtěla hlavně učit. Proto jsem se rozhodla změnit směr svého života.

Vzpomínám na všechny děti, které jsem učila. Ze začátku, když jsem nastoupila, chodilo do školy 38 dětí. Moji první žáci už jsou dospělí, s některými si tykám. A letos mám poprvé v první třídě dítě svého bývalého žáka. Bylo to velmi úsměvné ho jako tatínka vidět soukat se do lavice na třídních schůzkách se slovy „tady jsem tehdy seděl“. Někteří lidé člověku utkví v paměti navždy. Třeba žák, který téměř každý den rozmontoval jedno plnicí pero ☺. Vzpomínám na partičku strukovských kluků, drželi při sobě, nebyli to žádní andělci, ale vždycky byli rovní. Dnes už jsou z nich chlapi vousatí ☺. Mezi všemi těmi mými žáky se objevilo několik osobností, na které opravdu nikdy nezapomenu. Ale nejen na ně, všechny děti byly pro mě přínosem, každý žák mě něco naučil a já si moc vážím toho, že jsem je mohla učit.

Vzpomínám také na všechny kolegyně, se kterými jsem procházela celým tím obdobím. Učila zde Jana Bajerová, Verča Režná, Gita Drozdová a v současnosti působí na naší škole pan učitel Zdeněk Josefčuk. Každý z nich ve mně zanechal své stopy a já na ně budu vzpomínat. Ve školce to byla paní Culková a Eva Křiváková. Paní Culkovou po odchodu do penze vystřídala Renatka Ošťádalová. Za paní učitelku Křivákovou nastoupila

před dvěma lety Zuzana Hajdová. Řadu pracovníc ve školce rozšířila i asistentka pedagoga Zuzana Naňáková. V dnešní době jsme tu ze „staré gardy“ jen já a Libuška Krylová, naše milá školnice. Dříve tu byly dvě školnice, ta pro školu byla paní Věra Vránová. Velmi vzpomínám na milou a laskavou paní Silvii Sládkovou, která nám mnoho let vydávala obědy. A taky nesmím zapomenout na vychovatelky školní družiny. Jako první tu s námi byla Hanka Labonková. Nakonec Jitka Biharyová, družinu převzala Maruška Slimaříková, která na škole vyučovala náboženství.

V současné době už proběhl konkurz na nového ředitele školy. A právě Marie Slimaříková z Hnojic v něm uspěla a povede školu dál. Přejí jí, aby se jí práce dařila a aby ji naplňovala.

Mohla bych asi vzpomínat hodně dlouho. Když jsem hledala nějaké fotky, vzpomínky mi vyskakovaly jedna za druhou. A vháněly mi slzy do očí. Zajímavé je, že člověk vzpomíná na příjemné a pěkné věci, špatné vzpomínky brzy blednou a tak to má být.

Občas mi bylo vyčítáno, že jsem moc mírná a příliš hodná. Já to neberu jako závalu, je to moje filozofie. Děti, které přijdou poprvé do školy, potřebují poznat laskavost a pochopení. A taky jistotu, že za učitelem mohou kdykoliv s čímkoliv bez obav přijít a věřit, že jim poradí a že je pochopí.

Závěrem zamáčknu slzu a poděkuji kolegyním a kolegům, se kterými jsem měla tu čest pracovat a všem žákům, které jsem učila, za to, že těch krásných vzpomínek mi zůstalo mnohem víc, než těch špatných. Mějte se moc hezky a všichni si nechte dařit. ☺

Miroslava Trokanová

Škola v přírodě Hraběšice

Výlet do Prahy

Výlet do Prahy

Glosa

V minulém zpravodaji jsme Vás, čtenáře, požádali o nějaké informace, vzpomínky na události týkající se letitého topolu v Brance při výjezdu z obce na Újezd. Neozval se však nikdo. Buď žádné takové vzpomínky už dnes nikdo nemá, nebo vítězí pohodlnost a celkový nezájem o věc. Věřím (ale jenom trochu) té první variantě.

Blíží se prázdniny. Ty čekají nejen děti školou povinné, ale i naše předškoláky. Školka, stejně jako škola, zavře svou bránu a s výjimkou posledního srpnového týdne zůstane uzavřena.

Jistě, i personál školky má právo na odpočinek a zaslouženou dovolenou. Starat se denně o tolik malých dětí je „zabíračka“ a zaslouhuje obdiv. Na takovou zodpovědnou a náročnou práci nemá jen tak někdo naturel a nervy. Docela

by mě ale zajímalo, jak nastalou prázdninovou situaci řeší mladí rodiče. Zvláště pokud jsou oba zaměstnaní. Dovolena trvá obvykle tři, maximálně čtyři týdny a pak musí každý znovu do práce. Dnes i babičky jsou ještě v zaměstnání a tak se naskytá otázka: Jak tuto situaci řešíte? Dělá vám dlouhá pauza ve školce potíže? Co byste navrhovali? Vždyť Žerotín není žádnou výjimkou. I okolní obce mají v letních měsících svá předškolní zařízení zavřená. Je to vůbec řešitelné?

Rád bych v příštím zářijovém zpravodaji uveřejnil takovou anketu rodičů – hlavně maminek- jaké potíže jim tenhle stav způsobuje.

Až do listopadu budeme mít ztíženou cestu na Uničov. Pokud ji opraví a bude vypadat podobně jako úsek ze Želechovic do Uni-

čova, tak ten objížďkový interval bude stát za to.

...rádi bychom na podzim ve zpravodaji uveřejnili vaše fotografie pořízené na letošní dovolené. Jedná se nám především o fotografie zachycených památek, krajiny, neobvyklých situací, apod. Rozhodně nechceme zveřejňovat „selfička“, rodinná a skupinová foto a podobně. Fotografie s uvedením autora a místa, kde byly snímky pořízeny, posílejte elektronicky v maximálním počtu 5 snímků od jednoho autora na adresu: red.zpravodaj@seznam.cz. Prázdninové snímky posílejte nejpozději do 20. srpna letošního roku. Nejpovednější snímky oceníme a mimo zpravodaj zveřejníme na tradiční Velké podzimní pěstitelské výstavě.

Jiří Němec

**Spolek na ochranu závlahové nádrže ve spolupráci s obcí
Žerotín, RD Žerotín a HD Strukov**

pořádá

v sobotu **10. 6. 2017** od **6.00 hod.** v areálu závlahové
nádrže

Posezení u vody

spojené s rybolovem, zachytat si může přijít každý rybář, ne
rybář i děti.

Zajištěno je bohaté občerstvení:

pečené makrely

uzeniny z udírny (cigáro, žebra, klobásky)

kýta na rožni

párek v rohlíku

točené pivo, nealko a další

Taktéž je zajištěna bohatá tombola

K příjemnému posezení zvou členové spolku